

Quantes banderes posem al balcó?

Les impugnacions
contra acords
municipals presentades
per la delegació
del Govern de l'estat
arriben l'any
que la campanya
"Un país, una bandera"
compleix el desè
aniversari.
Ara, la diada de
l'Onze de Setembre
torna a posar d'especial
relleu la qüestió de la
representació simbòlica
als ajuntaments del
Principat de Catalunya.

L Onze de Setembre de l'any passat, la bandera catalana va onejar en solitari als balcons de 846 dels 946 ajuntaments que hi ha al Principat de Catalunya.

El fet, entès com "una realitat de normalitat del país" per la comissió d'alcaldes promotors de la campanya "Un país, una bandera", devia despertar no gaire recòndites inquietuds en determinades instàncies, que van optar per encetar, aquell mateix curs polític, un nou capítol en el conflicte que per aquest tema mantenen els representants de l'estat amb els ajuntaments.

Així doncs, el 29 d'abril del 2002, la subdelegació del Govern de l'estat a Girona —a petició de la delegada del mateix Govern, Julia García Valdecasas— impugnava davant de la sala del contenciós administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) un acord pres per unanimitat pel ple de l'Ajuntament de Ripoll el 24 de setembre del 2001. Aquest acord establia, simplement, la permanència de la senyera i la bandera de Ripoll al balcó de la casa consistorial (literalment, que "les dues banderes que ens representen més directament a tots els ripollesos i ripolleses siguin permanents a l'Ajuntament"). Pocs dies abans s'havia fet tres quarts del mateix amb un altre acord, aquest de l'Ajuntament de Begur (Baix Empordà). Segons l'advocat de l'estat en el seu escrit de demanda, l'adhesió de Begur a la campanya "Un país, una bandera" "causa un perjudici irreparable a l'interès general".

I d'on surten, ara, aquestes impugnacions? Des de la comissió de treball de la campanya "Un país, una bandera" s'interpreten com "una prova". Ho explica

Lluís Estrada, coordinador d'aquesta comissió: "Sembla que hagin decidit que ara se'n parla massa, del tema. Volen aturar-ho. Begur i Ripoll han estat un 'a veure què passa'". El cas de Ripoll, a més, "clama al cel", segons Estrada: "Ni tan sols no està a la campanya. Només havien acordat defensar els símbols de Catalunya, entenen, a més, que la vila de Ripoll ja ho és per ella mateixa. L'acord no entrava en conflicte amb cap altre símbol, ni amb l'estat. I malgrat això, com ja ens tenen acostumats durant segles, el Govern de Madrid opta per no deixar-nos ni respirar."

Des de la regidoria de l'Àrea Central de Ripoll, Bonaventura Martí expressa les limitacions a què els sotmet la situació: "És un tema més aviat polític. Però la llei és bastant taxativa i et trobes que no tens sortida de tipus legal. Això s'hauria de canviar a Madrid, fer alguna proposta de llei, perquè ja fa temps que veiem a tot arreu la quantitat de problemes que hi ha... Al final encara optarem per no penjar-ne cap, de bandera, com ja fan en altres llocs."

La legislació espanyola, efectivament, "és bastant taxativa": "Quan s'utilitzi la bandera d'Espanya", estableix, per exemple, l'article 6 de la Llei 39/1981, "ocuparà sempre lloc destacat, visible i d'honor. Si al seu costat s'utilitzen d'altres banderes, la bandera d'Espanya ocuparà lloc preminent i de màxim honor i la resta no podrà tenir una mida més gran". I les "banderes o ensenyes pròpies de les comunitats autònomes", segons la Constitució espanyola (article 4), "s'utilitzaran juntament amb la bandera d'Espanya en els edificis públics i en els actes oficials".

Els dies de cada dia (a l'esquerra, el Pla de Santa Maria, a l'Alt Camp) o quan hi ha festa (a la dreta, Vilanova i la Geltrú, al Garraf) la senyera vol onejar amb normalitat als nostres ajuntaments.

És clar que, feta la llei, feta la trampa. Durant prou temps s'ha optat –en aquesta qüestió, com en d'altres– per fer la viu viu. Les respostes més o menys imaginatives –la d'aquell ajuntament que declarava tenir la bandera que faltava al seu balcó “a la bugaderia” va fer especial fortuna– han anat tradicionalment unides al “fer i no dir”: posar al balcó de l'Ajuntament només la bandera catalana i qui dia passa, any empeny.

Un grup d'alcaldes, però, després de constatar que els entrebancs continuarien mentre continuessin en vigor les lleis actuals que obligaven els ajuntaments a afrontar aquesta situació de manera pràcticament clandestina, presentava públicament, l'any 1992, la campanya “Un país, una bandera”. Des d'aquell primer grup representatiu de vint-i-cinc poblacions del Principat de Catalunya, el nombre de consistoris adherits no ha deixat d'augmentar: actualment ja són 178 els ajuntaments –de tots els colors de l'espectre polític– que en són promotors, i la xifra creix en degoteig regular.

La campanya, de fet, és una crida a tots els consistoris perquè “únicament es po-

si a l'asta del balcó dels ajuntaments la bandera catalana com a únic símbol de la nostra nació”. I la crida, que es fa extensiva a tots els dies de l'any, pren especial significació la diada de l'Onze de Setembre. “Aleshores –raona Estrada– posem la bandera catalana per normalitat, perquè és el mateix que fa la gent. Qualsevol altra cosa ens és aliena.” Amb aquesta mateixa normalitat respon la comissió de treball de la campanya a les impugnacions: “Per afrontar una llei injusta és legítim fer ús de la desobediència civil. Un poble només és si vol ser.”

De fet, a hores d'ara, ja són catorze els ajuntaments que han aprovat acords de

“Per afrontar una llei injusta és legítim fer ús de la desobediència civil. Un poble tan sols és si vol ser”

suport a Begur i Ripoll “perquè puguin decidir lliurement els símbols, reivindicant el respecte a la decisió del consistori”. Aquests acords, que ratifiquen l'adhesió a la campanya i que expressen el “compromís per defensar aquells petits espais de llibertat que ens dona el vigent sistema jurídic per defensar les nostres reivindicacions i, si no, a fer el necessari per canviar el marc jurídic vigent”, han estat tramesos als ajuntaments de Begur i Ripoll, als promotors de la campanya “Un país, una bandera”, a la delegació territorial del Govern de la Generalitat de Catalunya, a la delegació del Govern de l'estat a Catalunya i al president de la secció cinquena del TSJC.

“En lloc d'afluïxar, hem de respondre amb constància i fermesa, com una pluja fina que no para. *Indesinenter*, com el poema de Salvador Espriu: incessantment”, rebla Lluís Estrada. De moment, per als propers mesos hi ha prevista una reunió de promotors de la campanya a Gironella (Berguedà) per tal de decidir el següent moviment de peça, les “propostes de futur”. Que sigui això: *Indesinenter*.

Núria Cadenas